

KRÁTCE

Aktivní mezibořští senioři

Klub seniorů Meziboří nabízí svým členům pestrou činnost díky podpoře města Meziboří i sponzorů. Vloni měl 203 členů, z toho je 92 registrováno ve Svazu důchodců ČR – Most. Senioři se scházejí dvakrát do týdne. Společně navštěvují kulturní akce nejen na Litvínovsku, jezdí na rekreace a poznávací zájezdy. K jejich aktivitám patří i různé sportovní či společenské akce.

Stavět si budu sami

V Horním Jiřetíně se snažili získat dotaci na výstavbu domu pro seniory. Stát si však pro její získání stanovil podle starosty V. Buřta nesmyslné podmínky, které by ohrožovaly nájemníky domu. Proto se město rozhodlo stavět domov pro lidi v pokročilejším věku pouze za své. Stavba, na jejímž konci bude 15 bytů, bude zahájena letos.

Litvínov je v kondici

Město je vynikající finanční kondici. Jeho rating a i přes úbytek obyvatel dokázalo posílit svou schopnost finančně zajistit reprodukci a obnovu svého majetku a navíc výrazně rozšířit investice a opravy. Město bylo navíc úspěšné také v získávání dotací.

První byla Kateřina

Prvním litvínovským občánkem roku 2020 je Kateřina Stanko, která se narodila Márii Stanko a Tomáši Stanko, veliteli Jednotky Sboru dobrovolných hasičů města Litvínova. Malá slečna, která přišla na svět 4. ledna, obdržela společně s rodiči od města Litvínova při slavnostním přivítání peněžitý dar v hodnotě 15 tisíc korun.

O Valdštejně je zájem

Město Litvínov otevřelo brány Zámku Valdštejnů pro veřejnost poprvé 14. února 2016 slavnostním Dnem sv. Valentýna. Pořádají se zde výstavy, vernisáže, různá setkání, koncerty i dílničky pro tvořivé děti a jejich rodiče. Návštěvnost každoročně stoupá. Zatímco v roce 2016 si cestu do zámku našlo 3 627 návštěvníků, v roce 2019 to bylo již 8 365 platících návštěvníků.

HORA SV. KATEŘINY | NOVÁ VES V HORÁCH | BRANDOV | ČESKÝ JIŘETÍN | KLÍNY | LOM
MARIÁNSKÉ RADČICE | LOUKA U LITVÍNOVA | HORNÍ JIŘETÍN | LITVÍN OV | MEZIBOŘÍ

TĚŽEBNÍ SPOLEČNOSTI JSOU PARTNEREM KRUŠNOHORSKÝCH OBCÍ

Těžební společnosti skupiny Sev.en Energy chtějí být nadále partnery Svazku obcí v regionu Krušných hor (Svazku). Řekl to Petr Lenc, generální ředitel společnosti. Ten na únorovém zasedání Svazku představil záměry skupiny Sev.en Energy s rekultivací krajiny po ukončení těžby hnědého uhlí a požádal také o součinnost při plánování a realizaci všech opatření týkajících se stabilizace regionu v období po ukončení těžby hnědého uhlí.

„Diskuze v současné době není o tom, zda doba pouhelná přijde, ale kdy nastane. Pokud nechceme, aby nám ujel vlak, je právě nyní nejvyšší čas společně plánovat a připravovat veškerá opatření, která by měla našemu regionu období po ukončení těžby uhlí co nejvíce usnadnit. Na úvod je proto potřebné najít všechny průsečky, naplánovat své činnosti a zkoordinovat kroky. Připravit území na dobu pouhelnou, a to bez spolupráce s vámi dost dobře nepůjde,“ oslovil starosty Svazku Petr Lenc. Ty zajímala především budoucnost jezera ČSA, období ukončení těžby v lo-
mu ČSA a zahájení hydrologické rekultivace. Dalším tématem byl také podíl obcí na údržbě zre-
kultivovaných ploch po ukončení rekultivací a jejich předání následným uživatelům.

David Kádner, předseda Svazku, zdůraznil dlouholetou dobrou spolupráci s těžebními společnostmi skupiny Sev.en Energy. „Jsou pro nás dlouhodobým stabilním partnerem, který nás podporuje v činnosti nejen finančními dary, ale také nepřímo, spoluprací s neziskovými organizacemi v našich obcích a dlouholetou podporou vzdělávání v regionu. Vnímáme nabídku na spolupráci při restrukturalizaci severních Čech jako příležitost podílet se na budoucích projektech a utvářet spolu s nimi zcela nový region,“ prohlásil.

Svazek obcí v regionu Krušných hor podporuje Severní energetická od roku 2014. Na činnost, projekty v oblastech vzdělávání, sociální péče, zdravotnictví, kultury, propagace regionu, požární ochrany a ochrany životního prostředí

Předseda Svazku obcí v regionu Krušných hor David Kádner podepsal darovací smlouvu s generálním ředitelem těžebních společností Sev.en Energy Petrem Lencem. Na činnost svazku a projekt bezpečného regionu v letošním roce věnovala Severní energetická 500 tisíc korun.

poskytla v minulosti bezmála dva milióny korun. „Snažíme se vždy poskytnutý dar využít ku prospěchu všech obcí sdružených v SORKH. V minulém roce jsme peníze od těžební společnosti využili na přípravu projektu bezpečného regionu. Naším cílem je zejména bezpečnost

na komunikacích v Krušných horách s využitím nového dopravního značení, bezpečnostních prvků, nebo například výstražných tabulí oznamujících omezení na horských komunikacích. Tento projekt pokračuje i v letošním roce,“ uvedl David Kádner.

V HORNÍM JIŘETÍNĚ VŠECHNO BĚŽÍ JAKO NA DRÁTKU

Ještě před pár lety byl osud Horního Jiřetína ve hvězdách, dlouho se rozhodovalo o zachování či uvolnění územních limitů pro těžbu hnědého uhlí. Dnes to je město, které má budoucnost před sebou a neustále se rozrůstá. A perspektivu bude kupodivu řešit i s energetickou skupinou Sev.en Energy, která v regionu stále těží hnědé uhlí. Nejen o tom jsme hovořili s Vladimírem Buřtem, starostou města.

Nedávno jste absolvoval vlastně historický okamžik. Setkání s Petrem Lencem, novým generálním ředitelem skupiny, která svým způsobem vlastně, i když s jistou měrou nadsázky, stála proti Hornímu Jiřetínu. A nyní nabízí spolupracující ruku. Jaký to je pocit?

On pro mě není nikým neznámým. Potkávali jsme se na setkáních starostů, kde se řešila vize obnovy uhelného regionu. A většinou jsme byli ve shodě. On přišel ještě jako ředitel PKÚ se zajímavým projektem na obnovu krajiny, na její využití po skončení těžby, a to nejen jako krajiny pro rekreaci. V budoucnu zatopené

lomby mohly být jednak zásobárnou vody a jednak opět zdrojem energie, ale již té z obnovitelných zdrojů. Na tom budeme rádi spolupracovat. A nyní také na tvorbě našeho nového územního plánu, šachta je totiž i na našem katastru.

Je zájem o život v Horním Jiřetíně, který má v těsné blízkosti povrchový lom?

Veliký, zvláště v posledních několika málo letech. Před dvaceti lety jsme měli něco přes 1700 obyvatel, dnes tu žije kolem 2 300 lidí. Tím, že byla ukončena skrývka na šachtě, ubylo výrazně

prachu i hluku. Navíc se snažíme zajistit podmínky pro to, aby se k nám lidem chtělo. To souvisí i s nabídkou dalších věcí než je jenom bydlení.

Konkrétně?

Začnu u toho bydlení. Letos bude připraveno dalších patnáct pozemků pro výstavbu rodinných domků. Získat jeden ze 130 obecních bytů, to znamená čekat i několik let v dlouhém pořadníku zájemců. To vše by asi bylo trochu jinak, kdyby ve městě nebyla stále modernější škola a školka, kdybychom neinvestovali do výměny starých tepelných zdrojů, které hodně pomohly zlepšit životní prostředí. Kdyby tu nebyly možnosti sportovního i kulturního vyžití. A pak hospody, restaurace, drobní podnikatelé, obecní pošta. A možná pro lidi z větších měst trochu úsměvná věc: po mnoha letech tu máme i bankomat. Co ale považuji za hodně důležité a určitě nám to budou někteří

závidět. Máme tu mladého praktického lékaře, ještě letos si ve městě otevře ordinaci oční lékařka, vrátil se k nám bydlet stomatolog, vyřešeného máme dětského lékaře a dokonce je tu k dispozici také interní ordinace.

Město má zatím poměrně hodně peněz díky zákonným poplatkům za těžbu uhlí. Za celkem krátkou dobu to ale bude jinak. Myslíte na zadní kolečka?

Snažíme se na maximum zainvestovat co nejvíce akcí a připravit se na období bez v průměru zhruba 20 miliónů korun ročně. Tak, aby Horní Jiřetín byl v co nejlepší kondici. Chceme také v budoucnu výrazně lépe zhodnotit obecní majetek, ať už jde o byty nebo pozemky, kde jsou nájmy hodně pod cenu. A samozřejmě, počítáme i s tím, že bychom mohli mít nějaké finanční zdroje také třeba ze solárních elektráren na budoucím jezeře po ČSA.

KATEŘINSKÁ ŠKOLA MÁ NOVOU ŘEDITELKU

Novou ředitelku má od února Základní škola a Mateřská škola v Hoře Sv. Kateřiny, kterou navštěvují nejen kateřinské děti, ale také děti z Nové Vsi a Brandova. Po výběrovém řízení se jí stala Jana Kubičínová, absolventka fakulty bohemistiky a anglistiky pro střední školy na UJEP v Ústí nad Labem.

Váš pracovní životopis je poměrně jednoduchý. Více než dvacet let na Gymnáziu T. G. M. v Litvínově...

Stručně řečeno, gymnázium jsem vlastně neopustila od svých patnácti let, kdy jsem tam začala studovat. Přestávku jsem měla jen dva roky na vysoké, ale už od třetího ročníku jsem tam začala učit.

Odejít od zaběhnutého pracovního rytmu, možná stereotypu, a ještě v polovině roku, to asi nebylo jednoduché?

Bylo i nebylo. Samozřejmě, že bych raději v jakékoli nové škole nastupovala se začátkem školního

roku, měla bych čas se více připravit a je to tak obvyklé. Jenže se tahle pracovní možnost objevila právě na konci loňského kalendářního roku. Chtěla jsem prostě zkusit něco nového a kateřinská základka mi přišla pro určitý pracovní posun dobrá. I když jsem musela odejít od maturitního ročníku a svým způsobem od rozdělané práce. Jenže člověk, který ke svému zaměstnání přistupuje aktivně a tvůrčím způsobem, má stále něco rozdělaného, navíc zřizovatel školy potřeboval řešit nastalou situaci urgentně.

Ne každému by se chtělo zrovna do zapadlé horské školy...

Mně zapadlá nepřipadá. Z domova jsem tu autem za dvacet minut a je to prostředí, kde se cítím dobře. Některé děti jsou věkem zcela odlišné od těch, které jsem učila tolik let. Pokud mohu za tak krátkou dobu hodnotit, líbí se mi komorní prostředí a věřím v navázání bližších vztahů s rodiči. A také vlastně úžasné podmínky pro výuku. Ve třídách je od 7 do 16 dětí, což je sen každého pedagoga. Škola má v současnosti bezmála sto žáků, školka třicet.

Jak probíhá nástup do rozjetého vlaku?

Musím ho dohánět. Což znamená věnovat se všemu novému i po večerech, víkendech. Je to hodně hektické, ale je nutné dát do pořádku řadu věcí, znovu školu zkonsoolidovat. Ale s tím jsem do toho šla. A jsem přesvědčená, že to s pomocí kolegyně a kolegů zvládneme.

MINISTR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ: ZÁVAZKY VŮČI KRUŠNÝM HORÁM SPLNÍME

Ministr životního prostředí Richard Brabec při své návštěvě Ústeckého kraje přislíbil, že obnova Krušných hor bude pokračovat podle původních plánů, i přesto, že v současné době bojuje stát s velkou kůrovcovou kalamitou v jiných regionech republiky. S představiteli kraje i Hospodářské a sociální rady Mostecka diskutoval také o budoucím využití krajiny po skončení těžby hnědého uhlí.

„Ústecký kraj má mnoho specifických problémů způsobených historicky také průmyslovou zátěží, z níž ale profitovalo celé území republiky. Je tedy nutné tento dluh vyrovnat, pomoci s rozvojem i zkvalitněním životního prostředí a s celkovým zlepšením úrovně života obyvatel,“ uvedla Gabriela Nekolová, předsedkyně Hospodářské a sociální rady Ústeckého kraje.

Nutnou pomoc státu s využitím území po zahlazení následků těžby hnědého uhlí zdůraznil také Martin Klika, náměstek hejtmána Ústeckého kraje. „Rekultivace uhelných lomů už probíhá. Částečně jsou přeměňovány v lesní plochy a zemědělské plochy a v území vhodná pro rekreaci a odpočinek. Pro region je ale daleko důležitější další využití povrchových lomů, a to jako zásobárna vody v nově vznikajících rekultivačních jezerech. Mohly by mít také energetické využití, pro soustavu vodních elektráren nebo pro malé solární elektrárny. Obojí by mohlo pomoci přeměnu území financovat,“ uvedl.

Na regeneraci Krušných hor Ministerstvo životního prostředí už v minulosti vyčlenilo čtyři miliardy korun.

ZA UZAVÍRKA PŘEJEZDU MŮŽE VÝLUKA

Autobusovou linku 525 Litvínov – Braňany čeká výluka. Důvodem je uzavírka železničního přejezdu v Louce u Litvínova.

Z důvodu úplné uzavírky železničního přejezdu v Louce u Litvínova ve dnech 9. března až 12. března a 22. března až 17. dubna dojde k výluce autobusové linky 525 Litvínov – Louka u Litvínova – Mariánské Radčice – Braňany. Vybrané spoje neobsluhují Louku u Litvínova a Mariánské Radčice.

Zrušené zastávky: Litvínov, Tržní; Louka u Litvínova, u nádraží; Louka u Litvínova, u rybníčka.

Náhradní zastávky: Litvínov, Jiráskova a Mariánské Radčice, mlékárna. Zastávka Louka u Litvínova, Sokolovská je dočasně přemístěna před dětské hřiště.

(nov)

OTÁZKA PRO: JINDŘICHA ZETKA, STAROSTU HORY SV. KATEŘINY

Proč došlo ke změně ve funkci ředitele základní a mateřské školy?

Na základě rozhodnutí zřizovatele proběhla v základní škole

a mateřské škole veřejnosprávní kontrola. Kontrolovaným obdobím byl i rok 2018. Impulsem byly již dříve zjištěné nedostatky v účetní evidenci školy. Kontrola zjistila rozpory a nedostatky v účetnictví, absenci inventarizace majetku, mezery v kontrolním systému školy, neoprávněně vyplacené odměny ředitelky a další pochybení. Zastupitelé celou kontrolní zprávu projednali a došli k závěru, že pochybení jsou vážná a škola je náležitě nezdůvodnila, ani neobhájila.

Škola je pro město a vůbec celou oblast nenahraditelným místem. Náklady na provoz i investice se neustále zvyšují. V plánovaném rozpočtu města na rok 2020 pravděpodobně přesáhnou výdaje pět miliónů korun. Město nese velkou část nákladů samo a je tedy zákonité, že trvá na správném řízení této organizace. Zastupitelstvo města nemělo jistotu, že předchozí ředitelka je schopna vést školu tak, jak se očekává. Proto byla odvolána a na její místo vyhlášeno výběrové řízení.

PRVNÍ KLIENTI SE DO DOMOVA ZAČNOU STĚHOVAT NA JAŘE

V Mostě byl otevřen Domov Alzheimer, který nabídne pomoc 96 lidem, a to v šesti jednolůžkových a 45 dvoulůžkových pokojích se sociálním zařízením. Žadat o umístění v novém domově mohou klienti odkudkoliv. Zařízení je jak pro nemocné s Alzheimerovou chorobou, tak i jinými typy stařeckých demencí a nemocemi ve stáří. Součástí zařízení je také moderně a účelně vybavené zázemí, včetně kuchyně, prádelny či prostor pro společenský život.

„Je zde také prostor pro zahradu, kterou hodláme dokončit na jaře. Doufám, že budou klienti s našimi službami spokojeni a bude se jim u nás líbit,“ uvedl Radek Žádník, ředitel společnosti Domov Alzheimer. Cena za umístění v novém domově bude činit zhruba dvanáct tisíc korun měsíčně. „Držíme se vyhlášky ministerstva práce a sociálních věcí, kde je strop za ubytování, stravování a veškerou obslužnou péči 380 korun na den, tedy zhruba 12 tisíc korun za měsíc. Někteří klienti navíc pobírají příspěvek od státu na

péči, přičemž tento se do této úhrady nezapočítává,“ vysvětlil Zbyněk Gembiczski, ředitel sekce Domova Alzheimer v Mostě.

Mezi základní služby, které bude domov klientům nabízet, kromě samotného ubytování, bude také starost o jejich celodenní pobyt v domově, pomoc s hygienou a stravováním. Součástí péče jsou také tzv. aktivizační procesy, v jejichž rámci si klienti budou moci kreslit, luštit křížovky, někteří mohou cvičit, nabízena bude i cannisterapie. Nad rámec těchto

služeb si za příplatky budou moci klienti objednat různé fakultativní služby, například individuální masáže, fyzioterapii a další.

„V současnosti zatím evidujeme na čtyři desítky žádostí o umístění. Formuláře žádostí najdou zájemci na našich stránkách www.domovalzheimer.cz. Jakmile vyplněnou žádost odešlou, do několika dnů je budou kontaktovat naši zaměstnanci a domluví si schůzku, kde se řeší pak další detaily,“ doplnil ještě Gembiczski.

Rekonstrukce jednoho z posledních vybydlených a zakončovaného domů ve staré části Mostu trvala zhruba rok a půl a v současné době se blok č. 60 v ulici Táboritů proměnil v krásné a moderní zařízení. Domov Alzheimer bude provozovat stejnojmenná společnost, která již provozuje dvě obdobná zařízení, a to v Roztokách u Prahy a také v Darkově.

ZIMA BYLO, BLÁTO BYLO, ZAFOUKALO, NESNĚŽILO

Zatímco ještě před pár lety přihazovaly hlavy obcí korunu ke koruně, aby se podařilo zvládnout ledovky a přívaly sněhu, poslední zimy jsou jiné. Bohužel, bohudík? Ušetřily obce? Nebo potřebovaly více peněz na nápravu škod způsobených nebývalé větrným počasím?

1. Kolik jste měli vyčleněno na zimní údržbu komunikací, ušetřili, neušetřili jste?
2. Způsobilo u vás nezvykle větrné počasí škody, problémy?

Jiří Mooz, Brandov

1. V rozpočtu obce jsme měli pro rok 2020 na zimní údržbu místních komunikací vyčleněno 50 000 Kč. V případě nutnosti jsme byli připraveni podle potřeby navýšit celkové investice rozpočtovým opatřením. Vzhledem k nedostatku sněhu oproti dřívějším zimním obdobím se náklady v posledních letech značně snižují a částka z rozpočtu není z pravidla ani vyčerpána.

2. Přesto, že se silný vítr v průběhu letošní zimy několikrát přehnal přes katastr Brandova, tak kromě pár polomů přes příjezdovou komunikaci do obce žádné větší škody nenapáchal.

Petr Červenka, Meziboří

1. Meziboří prozatím ušetřilo přibližně 100 tisíc korun za posypový materiál, ale zima ještě nekončí a poslední únorový týden jsme například od rána uklízeli sněhovou nadílku. Ostatní úspory na pohonných hmotách prozatím nemáme vyčíslené, protože všichni zaměstnanci i v zimních měsících, kdy nebyl sníh, intenzivně pracovali na údržbě města,

ať již na vyhrabávání listí či likvidaci pařezů.

2. Nezvyklé větrné počasí způsobovalo na Meziboří problémy především v zajištění čistoty města od odpadků, které se z nádob na komunální odpad roznášely po městě.

Kamila Bláhová, Litvínov

1. Oproti loňské zimě vynakládá město Litvínov s ohledem na počasí mnohem méně prostředků ze svého rozpočtu, ve kterém je pro zimní údržbu vyhrazena částka 5 milionů korun. Nicméně ještě nelze říct, zda město ušetřilo či nikoliv, jelikož rozpočet je stanoven vždy na celý rok, tedy i na zimu na konci roku 2020.

2. Ačkoliv pravidelně kontrolujeme stromy ve městě, přesto se několik stromů vyvrátilo nebo zlomilo. Jedná se o topoly v Ruské ulici, které spadly na oplocení hřiště a poškodily ho. Dále se zlomil jeden vzrostlý smrk v pietním parku v ulici Žižkova a dvě vrby v Luční ulici. Jednotka HZS také odřízla větve ze stromu, která ležela na plotu u centra Lesánek v areálu MŠ Pod lesem.

Vladimír Buřt, Horní Jiřetín

1. Vítr jsme si naštěstí velký nezažili, jediné, co jsme museli řešit, to byl kousek solárního panelu, který odlétl z objektu na hřišti, kde zajišťuje teplou vodu pro sportovce.

2. Na zimní údržbu nemáme v rozpočtu konkrétní částku, je to součást financí na údržbu města. V dobách, kdy býval sníh, nás ale zima vyšla poměrně drahá, i na 150 až 200 tisíc korun. Pronajímali jsme si techniku, platili jsme lidi. Ale upřímně bych byl raději, kdybychom neušetřili a užili si pořádnou zimu.

David Kádner, Nová Ves v Horách

1. Zásoby posypu jsme měli nakoupeny již v roce 2018. Na údržbě komunikace jsme tedy sice neušetřili za posyp, ale za pohonné hmoty zatím ano, v řádu desítek tisíc korun. Přesná čísla budeme vědět, až nám zimní sezóna skončí.

2. Do této doby nám větrné smrště nenadělaly žádné větší škody. Odneslo to jen pár stromů, ale podstatně méně než roky předtím. Doufáme, že to tak vydrží i nadále.

Pavel Veselý, Český Jiřetín

1. Ušetřili jsme jen na pohonných hmotách. V Českém Jiřetíně se solit nesmí, takže nic jiného

Před necelými dvěma lety byl v Brandově uveden do provozu kulturní sál, který obec více než osmnáct let neměla. Rekonstrukce části opuštěné budovy stála 3,6 miliónu korun, přičemž více než 1 milión korun přidali sponzoři, kraj a velké regionální firmy. Jak informoval starosta obce Jiří Mooz, rekonstrukční práce pokračují a Brandovští tu v blízké budoucnosti budou mít k dispozici centrum volnočasových aktivit. S financováním pomohou dotace a opět sponzoři.

ho než úklid jsme neplánovali. A vzhledem k našemu rozpočtu to ani nešlo.

2. Ani ne. Spadlo pár stromů, ale naštěstí mimo obydlí.

Kateřina Schwarzová, Lom

1. Díky dosavadnímu průběhu zimy se k začátku března podařilo uspořít 100 tun posypové soli a 1 800 litrů pohonných hmot pro úklidovou techniku.

2. Ve druhém únorovém týdnu vítr vyvrátil vzrostlý smrk před budovou Mateřské školy Lom. Vše vyřešili přivolání hasiči za asistence pracovníků společnosti ČEZ Distribuce. Nikomu se nic nestalo. Vítr poničil i střešinu Mateřské školy Loučná, kde bylo třeba vyměnit 30 kusů plechů. Dílčí opravy střešiny musely být provedeny na budově městského úřadu a základní školy.

**Setkání rodáků a školáků obcí
Mariánské Radčice a Libkovic
s datem narození do roku 1975**

které se koná 21. března 2020

Zájemci o účast na setkání, kterým nedošla pozvánka, mohou získat informace na těchto telefonních číslech

Lenka Kulhavá, tel.: 732 138 040,

Miluše Havelková, tel.: 604 257 878

Pořádá ZO ČSŽ Mariánské Radčice

TAKÉ LETOS CESTOVÁNÍ S RODINNÝMI A SENIOR PASY

Rada Ústeckého kraje chce i v roce 2020 pokračovat v dlouholetém projektu poskytování Rodinných pasů a Senior pasů, kterými se kraj snaží dlouhodobě podporovat rodiny s dětmi a seniory.

Ústecký kraj se stal prvním regionem v Čechách, který pro své občany projekt Rodinné pasy úspěšně realizoval. Výhody a slevy karty Rodinný pas jsou nabízeny již od roku 2008. Kartu Rodinný pas je možné po registraci získat zdarma. Díky ní mohou rodiny využívat slevový systém.

Slevy lze čerpat na rodinných výletech, při běžných nákupučích či návštěvách kulturních a sportovních akcí. Slevy poskytují soukromé subjekty i příspěvkové organizace nejen v Ústeckém kraji, ale i v rámci celé České republiky. Využít jich je možné také na Slovensku a v Dolním Rakousku.

Podobné slevy a akce si mohou užívat také senioři, držitelé Senior pasu. Pokud by senioři měli problém s registrací přes webový portál seniorpasy.cz, mohou se nechat zaregistrovat na kontaktním místě, které je v Informačním a turistickém centru v Litvínově nebo na Magistrátu města Mostu.

Propagační aktivity projektu zajišťuje webový portál www.rodinnepasy.cz, databázový systém pro registraci uživatelů a poskytovatelů služeb v rámci jednotného systému v celé České republice. V případě Rodinných pasů je do projektu zapojeno celkem osm krajů a v případě Senior pasu již jedenáct krajů.

Senior pas

Holky pro všechno a překvapený starosta. „My jsme takové holky pro všechno,“ popsala s humorem Libuše Wildová činnost Spolku žen Brandov, který vznikl vloni v září. Jeho dvanáct členek totiž kromě výletů, a to i do divadel, na koncerty a exkurze, pomáhá v obci, kde je třeba. Také kupříkladu při pracích, které měli zajišťovat jiní v rámci veřejně prospěšných prací a nedostávalo se jich. Zatím posledním kouskem v řadě bylo nastudování pohádky Perníková chaloupka. Starosta obce Jiří Mooz neskrýval příjemné překvapení při pohledu na zcela zaplněný sál, který vznikl rekonstrukcí starého kina. „Děti z dětského domova jsme čekali, ale že přijde tolik dalších, a to nejen jako doprovod dětí, to ne,“ řekl. A protože scénář ochotnické herečky pojal opravdu s humorem a zapojily i brandovské reálie a známá jména, bavili se opravdu všichni. Včetně šesti pohádkových osob. Mařenku si s velkou chutí zahrála Liběna Hlinková.

Protančil se k mobilu. V pořadí již 11. Hasičský ples se konal v Nové Vsi v Horách v restauraci Pod Lipou. A již tradičně byla bohatá tombola, v níž bylo připraveno 300 cen. Hlavní cenu, mobilní telefon, si odnesl Jiří Viktor, z akvartačky měl radost Roman Malkus a nabíjecí baterka od té doby patří Ladislavu Bláhovi.

Poděkování pro ředitelku a hasiče. Marcela Güttnerová je ředitelkou Městské knihovny v Litvinově již dvacet let. Za tu dobu ji proměnila v moderní společenské centrum. Ředitelce Güttnerové, stejně jako Vladimíru Pařavovi, který byl 55 let hasičem a dlouholetým členem Jednotky sboru dobrovolných hasičů, poděkovala za práci Kamila Bláhová, starostka Litvinova, společně se svou zástupkyní Erikou Sedláčkovou.

V Lomu se vybralo 420 kilogramů dobrot pro psy. Již se stalo tradicí, že město vyhláší sbírku krmiva ve prospěch psiho útulku v Litvinově. Do sbírky, která se uskutečnila na sklonku loňského roku, se zapojili jednotlivci i skupiny z Lomu, Litvinova i Mariánských Radčic. Ochotní dárci věnovali pytle granulí, konzervy, psí kapsičky a další pamlsky o celkové hmotnosti 420 kg. Vedle různých druhů krmiva se mezi dary našla i vodítka, míčky a deky. Příspěvky od dárců doplnilo krmivo, které se zakoupilo z dobrovolných finančních darů vybraných na akcích města – Rozsvícení Vánočního stromu a Dětský Silvestr. První sbírka na litvinovský psi útulek byla v Lomu vyhlášena v roce 2003.

TROCHA HISTORIE NIKOHO NEZABIJE – TEXTILKY A KRAJKA V KRUŠNOHOŘÍ

Krušné hory byly od středověku osidlovány díky těžbě stříbra a jiných rud jak z německé, tak z české strany. Rudné dolování zde zažívalo období rozmachu i úpadku. Když možnosti výdělků v dolech klesly natolik, že hornictví již nemohlo být hlavním zdrojem obživy, byli obyvatelé hor nuceni vyhledávat jiné živobytí. Drsné horské podmínky umožňovaly pouze ve větší míře chov hovězího dobytka, možnosti zemědělství byly omezené, nebo místy zcela nemožné. Vedle práce v lese a na poli tak lidé postupně zaváděli různé náhradní činnosti v podobě domácí výroby. K těm patřilo zpracování dřeva a z něj vzešlé krušnohorské hračkářství, ale také různé textilní techniky. Vývoj na saské i české straně byl v tomto směru obdobný, protože i životní podmínky obyvatel Krušných hor na obou stranách hranice byly podobné.

Zatímco v podhůří bylo rozšířeno zpracování vlny a později bavlny, na horách byl tradičně zpracováván i len, který bylo možno v drsných horských podmínkách jako jednu z mála plodin úspěšně pěstovat. V chudém horském prostředí vzali rádi za vděk i obyčejnou kopřivou. Zpracování vláknů kopřiv nebylo v dřívějších dobách nijak výjimečné a připomíná jej i oblíbená pohádka Sedmero krkavců, kterou známe z vyprávění bratří Grimmů či Boženy Němcové.

Na hřebenech Krušných hor nevznikaly koncentrované manufaktury jako v Oseku či Horním Litvínově, ale od 18. století zde obyvatelé vyráběli textil po domácnostech, pod kontrolou cechů. V horských domech se spřádala len i vlna na přízi, kterou dále zpracovávali tkalci nebo punčocháři.

Na Litvínovsku měl kromě punčochářského cechu v Horním Litvínově (založeného roku 1757) největší věhlas cech punčochářů v horním městě Hora sv. Kateřiny (založený roku 1763). Oba cechy se inspirovaly „artikulemi“

– stanovami – punčochářského cechu v Krupce (z roku 1756).

Kvalitu řemeslné práce garantoval náročný systém, jakým se tovaryš mohl stát cechovním mistrem: „Každý tovaryš, který se chtěl stát mistrem, musel sám složit stávek rozložený dvěma cechovními mistry, musel dále uplést pár dokonalejších letních i zimních pánských punčoch s řetízovaným květem a s klínkem, pár dámských červených punčoch s vyšitou nebo vykládanou květinou a s bíle pruhovaným klínkem, jakož i pár pánských rukavic a pánský čepec nebo čepici v různých barvách. Všechny tyto výrobky musel zhotovit doma během 28 dnů a pak je předložit cechu v přítomnosti cechovního inspektora. Když nebyly jeho výtvoři uznány za postačující, musel pak po nějaký čas dále pracovat jako tovaryš.“

S koncem rudného dolování v Hoře sv. Kateřiny narostl počet tamních cechovních punčochářských mistrů. V roce 1793 jich už bylo šedesát. Ale už tenkrát byl odbyt v českém Krušnohoří úzce spojen s odbytem nejen v Čechách, ale i v sousedním Sasku či Prusku a Bavorsku. Po napole-

140 let (založeno 1880, obnoveno 2015)

www.krusnohorske-noviny.cz | info@krusnohorske-noviny.cz

onských válkách vznikl roku 1815 Německý spolek, který postupně utvářel celní unii. Po složitých vyjednáváních však rakouské země, tedy včetně Čech, zůstaly vně této unie. Důsledkem bylo zavedení vysokých dovozních cel mimo jiné na textil, které na české zboží uvalily postupně Bavorsko a Prusko, později roku 1830 i Sasko. Odbyt punčochářského zboží z českého Krušnohoří tím dramaticky poklesl. Co to znamenalo pro chudé výrobce textilu z horských obcí? Postupně ztráceli zájem o náročné mistrovské zkoušky a počet mistrů klesal. Pro mnohé pak bylo jediným řešením přestěhovat se na saskou stranu a pokračovat ve využívání svých mistrovských dovedností tam. Většina se usadila v Německé Hoře sv. Kateřiny (Deutschkatharinenberg) a Německé Nové Vsi (Deutschneudorf), odkud se dívali na své opuštěné domovy za hranicí.

Jako jedna z náhradních činností po útlumu těžby se v západním Krušnohoří ujala také výroba kraje a prýmkařství. Tato činnost se zde stala další důležitou formou náhradního zaměstnání.

Krajka je jedním z nejmladších druhů textilní výroby. Kde a kdy vznikla, není přesně známo. Nejkrásnější a nejžádanější krajky se v 16. století zhotovovaly v Benátkách, ale krajkařstvím zvučného jména a nemalého významu se záhy mohly pochlubit i Floren-

cie, Janov, Milán, Neapol a Řím. Vrcholné slávy se však krajka dočkala až ve století sedmáctém, zejména ve Francii. Vynikajícími krajkařskými výrobky prosluly některé oblasti Nizozemí a Belgie.

V Sasku se krajkařstvím a prýmkařstvím začali lidé zabývat již v polovině 16. století. Odsud se výroba přenesla do Čech. Výroba paličkových kraje, prýmek a vyšívaných postamentů se ujala především v okolí Jáchymova. Zejména v 19. století se pak rozšířila na území od Nejdku po Boží Dar na Karlovarsku, dále pak až k Vejprtům a Přísečnici na Chomutovsku. Paličkovalo se i na mnoha dalších místech východního Krušnohoří. V dobové literatuře je vzpomínáno, že téměř u každého okna horské chalupy seděla žena u herdule.

Třebaže jako první vznikla krajka šitá, už v první polovině 16. století ji v oblíbenosti dostihla krajka paličková, dokonce ji i přežila. Zatímco se paličkovalo téměř všude, šitá krajka se výrazněji uplatnila jen v Krušnohoří a na Valašsku.

Technický rozvoj století devatenáctého znamenal pro krajkařství pohromu. Ve velkých sériích a poměrně levně vyráběná strojová krajka postupně vytlačovala drahou krajkou ruční. V bývalých krajkařských centrech se tisíce krajkařů redukovaly na stovky a později jen na desítky. Lidé byli nuceni hledat si jinou obživu.

Přestože výkonné stroje nahradily ruční práci krajkařů, vrací se ruční krajkařství i dnes do našeho života – spíše ale už jako umělecké řemeslo. Na rozdíl od minulosti je výroba kraje dnes povoláním pro nemnohé. Pro většinu lidí, kteří se krajkařstvím dnes zabývají, je zdrojem radosti z tvůrčí práce, formou aktivního a plodného odpočinku. Krajkařky a krajkaře najdeme v klubech a spolcích. V našem, středním Krušnohoří jsou to například kluby „Herdulky“ při Partnerském spolku Litvínov, „Kordulky“ při litvínovské městské knihovně, „Mostecké paličky“, které se scházejí v Oblastním muzeu v Mostě, a „Klub šité krajky“ při Oblastním muzeu v Chomutově.

Na saské straně je tradice paličkové krajky bohatší. Spolky nadšených krajkařek najdeme nejen v příhraničních obcích, jako jsou Olbernhau, Seiffen, Renthenthal, ale i ve větších městech jako jsou Marienberg, Annaberg či Oederan.

Posledně zmíněný Oederan není spojen historicky jen s krajkou, ale – stejně jako dříve zmíněná oblast českého Podkrušnohoří kolem Litvínova a Oseka – má toto saské město bohatou přadláckou, soukenickou a tkalcovskou tradici. Ta zde v omezené míře pokračuje dodnes.

Převzato z Krušnohorských novin, ročník 2019, číslo 2

Klub Herdulky – Litvínovské krajkařky, to jsou ženy, které již třináct let ožívají na české straně Krušných hor téměř zapomenuté textilní řemeslo. A s velkým úspěchem. Krajkařky získaly právo používat certifikovanou značku „Krušnohoří – regionální produkt“ za výrobek Krušnohorská paličková krajka a za zážitek Paličkování krušnohorské krajky.

Tkalci v Krušných horách. Zdroj: Das interessante Blatt, Jahresübersicht, 12. 10. 1882, str. 196

Městské divadlo
v Mostě

www.divadlo-most.cz

DUBEN 2020

4. dubna

sobota

volné

10:00 hodin

POHÁDKA NA PŘEDPIS

Jiří Jelínek, Tomáš Alferi

Autorská pohádka Divadla rozmanitostí o tom, co všechno se dá zažít při návštěvě u pana Doktora. V naší kouzelné divadelní ordinaci se předepisují především pohádky, které mají léčivé účinky.
Pro děti od 3 let.

Vstupné: 90 Kč.

9. dubna

čtvrtek

volné

9:00 + 10:00 hodin

VÝLET

Mimi 0 +

Jiří Ondra

Kamarádkská MIMI road-movie. Jízda po prvních vjemech a dojmech pro děti od 0 let. Batolecí cesta kolem Země z pokojíčku až na kraj světa. Výprava do neznáma, na které čekají malá i velká dobrodružství. Hra je nejkratší cestou k lidskému srdci, fantazie je lehká jako pírkó a měsíc je oko do duše indiána. Představení pro všechna čerstvě narozená mláďata, nemluvnata, batolata, předškolníata a jejich dospělější, dospělí i pedagogický doprovod. Součástí každého Výletu je naše výletní MINI her-na pro malé i větší.
Hraje se na horním sále Divadla rozmanitostí.
Pro děti od 0 let.

Vstupné: 90 Kč, dospělý doprovod zdarma.

11. dubna

sobota

volné

10:00 hodin

TŘI ČUNÍCI NEZBEDNÍCI

Pavel Polák

Jedna z nejslavnějších pohádek Anglie se stala předlohou pro nové zpracování veselého příběhu tří prasátek.
Pro děti od 3 let.

Vstupné: 90 Kč.

18. dubna

sobota

volné

10:00 hodin

ŠÍPKOVÁ RŮŽENKA

Jiří Ondra

Nové zpracování klasické pohádky o šťastném zlomení jednoho letitého prokletí. Pohádka o lásce, tajemství, spícím království, zlé víle a její nevyhnutelné věště, ale i o krásné princezně a statečném zachránci. Výpravná loutková inscenace s autorskou hudbou pro všechny, kteří mají rádi silný pohádkový příběh a jeho bohatou symboliku.
Pro děti od 4 let.

Vstupné: 90 Kč.

25. dubna

sobota

volné

10:00 hodin

ZVÍŘÁTKA A LOUPEŽNÍCI

Jiří Jelínek, Tomáš Alferi

Hudebně-loutková pohádka pro nejmenší o zvířátkách a loupežnících. Protancujte se z venkova až do tajemného lesa. Scénický koncert, ve kterém a ke kterému hraje "Zvířecí kapela / Brémští muzikanti" složená z herců Divadla rozmanitostí, s originální poetikou režiséra Jiřího Jelínka a výtvarnice Bány Čechové, kteří jsou již mosteckému publiku známi díky inscenacím Drakopohádky, Kocour v botách a Pohádka na předpis.
Pro děti od 3 let.

Vstupné: 90 Kč.

QR kód

QR kód

QR kód

QR kód

OBLASTNÍ MUZEUM
A GALERIE V MOSTĚ
příspěvková organizace Ústeckého kraje

3

Čsl. armády 1360, Most

PROGRAM BŘEZEN 2020

VÝSTAVY

SÁDROVEC – NEOBYČEJNĚ OBYČEJNÝ NEROST

Vernisáž 5. 3. 2020 v 17 hodin v Oblastním muzeu a galerii v Mostě, výstava potrvá do 2. 8. 2020
Výstava představující minerál sádrovec z nalezišť v České republice i ve světě. Sádrovec je jedním z nejrozšířenějších minerálů na planetě.

MOST – ZÁNÍK A ZROZENÍ

Výstava potrvá do 31. 5. 2020 v budově Oblastního muzea a galerie v Mostě
Výstava postihuje dopady rozhodnutí o demolici (1964) historického Mostu v rovině architektonické a urbanistické.

JAN T. URANT: BEACH FOAM

Do 22. 3. 2020 v galerijních prostorách děkanského kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě
Beach Foam, plážová pěna, je název výstavy, která představuje průřez tvorbou Jana Uranta posledních let.

JOSEF HONYS – MALÍŘ A BÁSNÍK (1919 – 1969)

Do 12. 4. 2020 v Oblastním muzeu a galerii v Mostě
Součástí výstavy je samoobslužná výtvarná dílna.

BÍLÝ KANIBAL – AFRICKÁ ODYSEA FILMAŘE A CESTOVATELE JOHNA L. BROMA

Prodlouženo do 31. 3. 2020
Africká vesnička v muzeu ožívá příběhem Johna L. Broma, zapomenutého českého filmaře, cestovatele s českými kořeny. Vstupné 80 Kč, děti 40 Kč, rodinné vstupné 200 Kč.

STÁLÉ EXPOZICE

ULRIKA VON LEVETZOW. ANDĚL VE TŘPYTU PAR. JEDINEČNÁ GRANÁTOVÁ SADA ŠPERKŮ

Exponáty z pozůstatosti Ulriky von Levetzow patří mosteckému muzeu od roku 1900.

ZE ŽIVOTA OBYVATEL KRUŠNOHOŘÍ – EXPOZICE S VELIKONOČNÍ VÝZDOBOU

Zařízení světnice a dílny představují všední život obyčejných lidí v Krušných horách, domácí práce i typická řemesla.

WORKSHOPY, AKCE, PŘEDNÁŠKY

MALOVÁNÍ S PAVLEM LAKOMÝM

1. 3. 2020, 10 – 17:30 hodin
Kurz malování suchým pastelem pro začátečníky i pokročilé (od 10 let). Cena lekce 1.000 Kč, informace 774 196 158, e-mail: p.lakomec@email.cz.

VÝLET PO ŠVESTKOVÉ DRÁZE

1. 3. 2020, 8:15 – 17:30 hodin (sraz v 8:00 na vlakovém nádraží v Mostě v odjezdové hale)
Komentovaná projížďka s průvodcem Janem Setvákem. Výlet z Mostu do Třebenic, s výstupem na hrad Košťálov a „kouřící“ horu Boreč.

PŘEDNÁŠKA: HISTORIE ŽELEZNIČNÍ TRATI MOST – MOLDAVA V KRUŠNÝCH HORÁCH

10. 3. 2020 od 17:00 hodin v Oblastním muzeu a galerii v Mostě. Přednáší Jan Setvák.

PŘEDNÁŠKA: SÁDROVEC – NEOBYČEJNĚ OBYČEJNÝ NEROST

12. 3. 2020 od 17:00 hodin v Oblastním muzeu a galerii v Mostě. Přednáší Pavel Dvořák.

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA: VÝSTAVA JOSEFA HONYSE – MALÍŘE A BÁSNÍKA (1919 – 1969)

19. 3. 2020 od 17:00 hodin v Oblastním muzeu a galerii v Mostě. Proveďte vás PhDr. Daniela Radecký, dcera autora, jehož dílo bylo oceňováno v zahraničí, doma bylo dlouho nepochopeno a odmítáno.

PROMÍTÁNÍ: FILM O MOLDAVSKÉ DRÁZE

24. 3. 2020 od 17:00 hodin. Dokumentární film Česko-jitřinského spolku přibližuje historii Moldavské dráhy.

PŘEDNÁŠKA: PODIVUHODNÍ BEZOBRATLÍ VŠUDE KOLEM NÁS

26. 3. 2020 od 17:00 hodin. Přednáší Pavel Krásenský

VÍTÁNÍ JARA V MUZEU – akce pro rodiče s dětmi

Velikonoční výtvarná dílna a jiné aktivity.
28. 3. 2020, 14 – 17 hodin, vstupné 30 Kč, rezervace na kubelkova.o@omgm.cz.

www.muzeum-most.cz

Ústecký kraj

oblastní umělecká škola

Březen 2020
měsíc čtenářů

Neděle 1. 3. od 15:00 Planetárium	HVĚZDNÉ POVÍDÁNÍ PRO DĚTI	Povídání a promítání o hvězdné obloze. Pro děti od 4 - 5 let.
Neděle 1. 3. od 16:30 Planetárium	JARNÍ OBLOHA	Populárně naučný pořad o hvězdné obloze. Pro dospělé a děti od 12 let.
Úterý 10. 3. od 9:30 Kino Kosmos	PROMÍTÁNÍ PRO DĚTI	Promítání pro rodiče s dětmi a mateřské školy. Medvídci Boonie: Cesta do pravěku Kosmos Maxi / 90 minut / 60 Kč.
Úterý 10. 3. od 17:00 Kinosál MKM	JE DNEŠNÍ ČINA VELMOCÍ?	Čína II. - moderní O čínské ekonomice, technice, dopravě i postavení Číny ve světě přijde přednášet PhDr. J. Jančík .
16. - 21. 3. místopis č. 128 MKM	JARNÍ BURZA	Burza knih, časopisů a hudebních nosičů. Tradiční burza, na které si svůj knižní poklad nalezne každý.
Úterý 17. 3. od 14:00 Kino Kosmos	PROMÍTÁNÍ NEJEN PRO SENIORY	Příliš osobní známost Komedialní drama Česko - Slovensko Kosmos Maxi / 107 minut / 60 Kč
Úterý 17. 3. od 17:00 Kinosál MKM	ALJAŠKA	O přírodních krásách a historických zajímavostech vám přijde vyprávět horský vůdce Pavel Klejna .
Středa 18. 3. od 15:30 Planetárium	CO SVÍTÍ V NOCI NA OBLOZE	Promítání a povídání o hvězdách, které můžeme vidět na obloze právě teď. Pro dospělé a děti od 7 let.
Středa 25. 3. od 15:30 Planetárium	CO SVÍTÍ V NOCI NA OBLOZE	Promítání a povídání o hvězdách, které můžeme vidět na obloze právě teď. Pro dospělé a děti od 7 let.
Středa 25. 3. od 17:00 Kinosál MKM	O SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH	O sociálních sítích - pro rodiče a učitele - bude v naší knihovně přednášet Jan Kršňák .
27. - 28. 3. Městská knihovna Most	NOC S ANDERSENEM	20. ročník pohádkové akce, při níž děti nocují v knihovně. Informace na našem webu a facebookovém profilu.
Úterý 31. 3. od 17:00 Expozice MKM	ZAJÍMÁ VÁS PSYCHOLOGIE?	VYBRANÉ KAPITOLY Z PSYCHOLOGIE 1. Typologie v psychologii Přednáší PhDr. Jaroslav Jančík .

více na
www.knihovnamost.cz
facebook.com/knihovnamost.cz
kontakt: program@knihovnamost.cz
476 768 839
731 550 588

Oblastní muzeum
a galerie v Mostě,
příspěvková organizace
Čsl. armády 1360/35,
Most

VÍTÁNÍ JARA V MUZEU

28. 3. 2020, 14 -17 hodin

AKCE PRO RODIČE S DĚTMI

Oblastní muzeum a galerie v Mostě, p. o. připravilo na sobotu 28. března 2020 od 14 do 17 hodin pro rodiče s dětmi **výtvarnou dílnu a další aktivity**, které se ponesou ve znamení přicházejícího jara. Přijďte si prohlédnout prostory muzea s velikonoční výzdobou, vyzkoušet si vytvořit velikonoční dekorace nebo pozorovat při práci mostecké paličkářky.

14.00 – 17. 00:

velikonočně vyzdobené interiéry muzea s ukázkou práce Mosteckých paličkářek a možností vyzkoušet si paličkování.

14.00 – 15.00:

výtvarná dílna – dekorace vajíček /I. část/

15.00 – 16.00:

výtvarná dílna – ptačí závěsy aneb pták tak trochu jinak

16.00 – 17.00:

výtvarná dílna – dekorace vajíček /II. část/

Vzhledem k omezené kapacitě výtvarných dílen je nutná rezervace předem nejpozději do 27. 3. 2020 na kubelkova.o@omgm.cz

www.muzeum-most.cz

Ústecký kraj

Vstupné 30,- Kč.

Periodický tisk Svazku obcí v regionu Krušných hor, Mostecká 1, Litvínov, Registrační číslo MK ČR E 23658, redakce: Liběna Novotná, sazba: Lukáš Staněk, Krušnoviny vychází jednou v měsíci, kontakt: sorkh@svazekobci.cz